

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

GAZETA "IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe unu an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SÈ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 5.

Marți Mercuri, 8 (20) Ianuarie.

1886.

Nou abonamentu

la

"Gazeta Transilvaniei".

Cu 1 Ianuarie 1886 st. v., se începe unu nou abonamentu, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

" șese " 6 "

" unu an 12 "

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

" șese " 20 "

" unu an 40 "

Rugăm pe domni abonenți, ca să bine-voiască a-și reînnoi de cu vreme abonamentulu, ca să nu se întrerupă expedițiunea diarului.

Domni ce se voru abonă din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Abonarea se pôte face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li se recomandă a însemna pe cuponū numărul fâșiei sub care au primitu diarul.

Administrațiunea.

Incapacitate ori rea credință?

I.

Brașov, 7 Ianuarie 1886.

"Tribuna" din Sibiu ne spune, că nicidecum nu vrea să stea de vorbă cu "Gazeta Transilvaniei."

"Tribuna", care de unu an și noș luni, de când a eșit din găocea cu "angageamentele," stă de vorbă diabolic cu adversarii nēmului românesc, mereu "cătând prietenia lor", nu găsește a fi lucru "priincios" și "neapărat" să se înțelgă cu "frații săi Români."

"Tribuna", care face încercările cele mai desperate pentru ca prin totu felulu de insinuări "ordinare" îndreptate în contra națiunei române, a junimei și a bărbaților ei fruntași, să-și pregătască "situațiunea priincioasă", când "prin bună învoială" va ajunge la "rezolvarea conflictului" între ea și "Nemzet" și "Pester Lloyd", cu "prețulu învenit", — nu vrea să scie de o învoială cu "colegii ei români din Brașov."

Nu este strania acesta purtare din partea unui diar, care pretinde, că luptă pentru "interesele generale românesce"?

Dér să cercetăm casul mai cu de-amăruntul, obiectiv și fără de patimă, așa cum s'a petrecut în adevăr, să-l cercetăm cu atât mai vârtos, cu câtu numeroșilor noștri noi abonați, cari n'au avut diarul nostru anul trecut, nu le este cunoscutu.

"Tribuna" din Sibiu când a pășit pentru prima oară înaintea publiculu român a declarat, că vrea să mērgă în solidaritate cu noi pe basa programei stabilite în conferența alegătorilor români la 1881. Intre fondatorii acestui diar se aflau câțiva, cu cari luptasem împreună și cari ni-au susținut până atunci și de aceea am salutat aparițiunea "Tribunei" cu căldură, dorindu-i deplină succēs și, deși nu eram convinși despre necesitatea întemeierii unui al doilea diar cotidian la noi, ne-amu diș împreună cu unul din fondatorii lui: unde'su doi puterea crește.

Cu tôte aceste amu trebuit să ne impunem multă rezervă față cu noul diar, a trebuit să ne punem în pozițiune de așteptare din cauză, că conducerea lui politică a fost încredințată unui om "politicesc compromis", nu înaintea adversarilor, ci politicesc compromis înaintea Românilor și mai vârtos a Românilor ardeleni din pricina cărții, ce a scris-o la 1881 pentru plată, alături cu Hunvaly, despre Români din monarhia, care cuprinde

pagini întregi, ce servesc numai spre batjocurirea nēmului nostru și spre compromiterea cauzei române ardelenesci înaintea străinătății*) Amu trebuit să ne impunem rezervă și din cauză, că programa, cu care a debutat "Tribuna" cuprindea nule puncte foarte dubioase și întunecoase, cari erau de natură a răsturna celelalte afirmațiuni ale ei. Amu tăcut și amu așteptat să vedem ce atitudine va lua în adevăr această foia. Și eată că abia trecu câteva săptămâni dela aparițiunea "Tribunei" și o și vedem ple-dând pentru modificarea programei dela 1881, și cerend — într'unu șir de articuli scriși cu multă nepricepere a situațiunei politice și cu ignorarea faptelor petrecute — să recunoscem îndreptățirea sistemului de guvernare actualu.

Conferența dela 1884, se nțelege, n'a vrut să scie de propunerile "Tribunei" și a proclamat din nou solidaritatea în lupta de apărare națională. Demonstrațiunile Clușienilor și ale presei maghiare contra Românilor erau în toilul lor. Momentulu acesta l'a aflat "Tribuna" de oportunu spre a începe realizarea "angagementului" ei pentru salvarea "bunei reputațiuni a poporului român" susținnd din răspuțer, prin insinuări de totu felulu la adresa Românilor emigrați și a națiunei române, agitațiunea foilor maghiare pornită din incidentulu hotărârei, ce au luat o acești emigrați d'a serba centenarul lui Horia. Deodată găsește "Tribuna" că "se agitază între Români de aici și din România în contra Ungariei și a națiunei maghiare" ("Tribuna" nr. 76 din 1884) și că sunt în Ardealu "esistențe catilinare române ofensive", cari amenință ordinea legală, pe când "esistențele catilinare maghiare", "nobili scăpătași și necăpătuși" sunt "inofensivi" sunt nisce "elemente de ordine". ("Tribuna" nr. 104 din 1884).

Intr'aceea, din când în când, "Tribuna" se lăuda înaintea publiculu, că ea luptă pentru aceleași principii ca și noi și că vrea să fiă solidară cu noi. Noi vedeam intențiunea și ne întristam, dér gândeam în gândulu nostru: decă amu tăcut până acum, să mai tăcem câțva timp, căci pôte fondatorii "Tribunei" pe cari nu-i cunoscem nicidecum ca omeni de rea credință, voru vedea ei înșiși prăpastia spre care îi duce acela, căruia i-au încredințat conducerea foii și voru striga: până aici și mai departe nu!

Ne-amu înșelat în presupunerea noastră, căci directorulu "Tribunei" ne spune, că "Tribuna" nu mai este a celor ce au întemeiat-o, și că elu are împuternicirea de a-o conduce după cea mai bună convingere a lui. ("Tribuna" nr. 297 din 1885.) Pe lângă acesta acțiunii acestui diar pôte fi ori și cum mai multu său mai puțin preocupat în judecata lor asupra atitudinei "Tribunei."

Mai multu acestei împrejurări trebuie să ascriem, că după ce rezerva noastră, ce ni-amu impus-o din lealitate cătră cauza noastră comună națională, a trebuit să înceteze în primăvera anulului trecut, fiindu noi atacați cu insinuările cele mai perfide din partea "Tribunei" și după ce amu demascat atitudinea periculoasă a acestei foi, ea totuși nu și-a schimbat-o, ci după o pauză de câteva luni, a început din nou cu insinuările și denunțările.

La seducerea opiniunei publice în privința atitudinei "Tribunei", nu puțin a contribuit și procesulu, ce i s'a intentat tocmai într'unu timp, când ea prin insinuările ei făcea cele mai bune servicii adversarilor noștri. Resultatul acestui proces e cunoscut: mutarea juriului la Clușiu.

După acestu proces, care precum o scim

*) Die Rumänen in Ungarn, Siebenbürgen und der Bukovina von Ioan Slavici. Wien und Teschen. Verlag von Karl Prohaska. 1881.

s'a terminat c'unu verdictu achitătoru, "Tribuna" a crețut de oportunu a "pune la cale" o manifestațiune în favorul ei, folosindu-se de numele decanului publicistei noastre, a căruia achitare voiau să-o serbătorescă împreună cu a redactorilor "Tribunei" printr'unu banchetu, o manifestațiune, care, deși a eșit cea mai mare parte din inimă curată, era de natură a compromite cauza independenței juriului și a juraților și a veni astfel în ajutorulu dușmanilor libertății noastre de presă.

Au urmat apoi insinuările perfide îndreptate în contra "Gazetei", ce le-amu amintit mai sus, și după o pauză de câteva luni veni la rând debutulu capitalu alu "Tribunei" în atacarea proclamației.

"Tribuna" a sprijinitu burlăcesc lucrarea de defăimare a dușmanilor nēmului nostru și cu adencă durere amu trebuit să privim la nechibșuita și perversa ei atitudine, dér trebuia să ne impunem tăcere, căci areștările și procesele pentru proclamațiune erau în toilul lor.

Cu atât mai multu însu a strigat "Tribuna" care pretinde că are chiămarea a apăra buna noastră reputațiune. Debutarea ei nenorocită și-a ajuns culmea imediat după petrecerea printrulu moștenitoru în Ardelu la vânătoare. Într'unu momentu când se scia cu câtă răcoală s'a purtat înălțimea Sa în rândulu acesta față cu țeranii noștri și câtu de mâhnit era badea Nichita din cauza acesta, și când se mai scia că 14 Români au fost areștați din cauza proclamației, "Tribuna" aruncă următoarea miserabilă insinuare în fața țeranului nostru:

"Noi scim prea bine, că proclamațiunea "irredentistă" a fost aruncată în lume de nisce omeni lipsiți de totă importanța, că cercurile politice române n'o aprobă și că guvernulu României a fost într'unu modu foarte neplăcutu atinsu de ea; sătenu român nu ne crede, când i le spunem aceste. Elu scie, că proclamațiunea a venit din Țară, vede că "Ungurii" s'au spăriat rău de ea și de luni de zile discută mereu asupra întrebării, când voru sosi armele din Țară, ca să ne batem cu "Ungurii." ("Tribuna" Nr. 244 din 1885.)

După terminarea proceselor pentru "proclamațiune" ne amu ridicat vocea și amu înținat seriosu pe colegii dela "Tribuna" să înceteze de-a mai da adversarilor noștri arme în mână spre a-și justifica prigonirile contra Românilor.

La acesta ne răspunde directorulu "Tribunei", d. Ioan Slavici, cu cele mai murdare insinuări susținndu că interesele comune aru cere că să nu ne răspundă.

Vom cerceta.

Desbaterile asupra bugetului Ungariei

În ședința dela 15 Ianuarie a camerei deputaților din Pesta celu dinteu vorbi asupra bugetului.

Enyedi, care critică politica financiară a guvernului. Sub ministerele din partida deachistă, dișe elu, deficitulu anual era în sumă mijlocie de 12.6 milioane. Sub regimulu Tisza a ajuns deficitulu cifra mijlocie de 42.5 milioane. Regimulu Tisza a comis în măsură patentată erorile predecesorilor săi. Sub elu s'au urcat cheltuelile ordinare cu 103 milioane, veniturile ordinare cu 117 milioane. Ar crede cineva, că situațiunea s'a îmbunătățit cu 14 milioane, dér nu e așa, din contră bilanțulu s'a deteriorat cu 25½ milioane. Cabinetulu Tisza, când a luat în mână sa afacerile, a găsit o datoriă a statului de 317 milioane; sub regimulu Tisza acestă sarcină s'a urcat la 1.490.000.000 fl. Decă în timpuri ordinare se contractază mereu datorii, ce va face guvernulu în timp de rășboiu? O expedițiune întreprinsă fără bani e dinainte perdută. Cum se va plăti eventualu despăgubirea de rășboiu, cum va scăpa de eventualitatea, că se ocupă eventualu o țară ca garanță? Oratorulu vorbește de criza economică, în urma căreia

economia suferă o pierdere de 273 milioane din cauza scăderii prețurilor pe produsele pământului. Partida lui Enyedi este pentru teritoriul vamal independent. În locul de acesta, guvernul se pregătește să ncheie un nou pact cu Austria. Era lui Tisza e ca și un războiu pierdut, care costă un miliard de florini. Acestui cabinet oratorului nu-i votază bugetul, ci așteaptă moțiunea lui Helfy.

Vadnay dăce că bunăstarea și cultura în Ungaria nu sunt în creștere. În tariful pentru darea de consum numai untura de găscă e scutită de dare. Oratorul e în contra convenției vamale cu Austria; acesta însemnează monopolul comercial al Austriei, învâtesce numai pe Jidovi. Oratorul respinge bugetul și votază pentru moțiunea lui Helfy.

Gaal (Eugen, Pecska) e în contra bugetului. În 5 ani, afară de veniturile ordinare, s'a emis rentă în sumă de 232 milioane și s'au vândut moșii d'ale statului în sumă de 43 milioane, prin urmare afară de veniturile ordinare i-au mai trebuit guvernului 275 milioane, adică în fiecare an cam 55 milioane. Acesta-i rezultatul unei economii financiare de 20 ani de pace. Țara nu mai poate suporta sarcinile ce o apasă și criza economică de aici e cu atât mai periculoasă. Oratorul e de părerea lui Horanssky.

Andreansky dăce că numai speculatorii de bursă și creditorii statului pot fi mulțamiți cu acest buget. Puterile financiare, dător de tonă, predomină și parlamentul, a căruia majoritate votază mută bugetul. El respinge bugetul.

Prilessky vorbește pentru buget. El dăce că pentru cultură și pentru instrucțiunea poporului se nu se cruțe nimic. El e contrar vămilor protecționiste, care sunt o armă cu două tăisuri. Dacă opoziția găsește că politica financiară a guvernului e rea, s'o facă ea mai bună. Eri a dăsu un orator, că Tisza pōrtă cōda Vienei, din contră în Viena se dăce și se scrie, că Viena e guvernată de Tisza. Unul din doi trebuie să n'are dreptate. Adevărul e, că unde e vorba de drepturile țării, acolo Tisza nu cedază, și acolo unde cere legea, cedază. În fine oratorul recomandă guvernului, ca restanțele arendelor să se înraseze cu mai mare energie; încasarea, controlul și ținerea în evidență a dărilor să fiă drepte și punctuale, să nu vină casuși, ca aceeași dare să se ceră unia de trei ori; funcționarii necapabili să fiă înlocuiți prin de cei capabili; legile de dare să se revizuască, drepturile regalilor de cărciumărit să se desființeze. El votază bugetul.

Boda își exprimă părerea de rău asupra actualei atitudinii a ministrului președinte și a celui mai popular scriitor unguresc Moritz Jokai. Acestia erau odată proptea principală a năvălitorilor de independență națională și aici Jokai apără politica ministrului președinte, sub al cărui regim numărul afacerilor comune s'a înmulțit. Oratorul speră, că amândoi se vor întorce la idealul de odinioară. Câtă timp însă nu se întimplă acesta, oratorul respinge bugetul.

După o scurtă discuțiune, că ore se se mai continue în această ședință desbaterile, se hotărâse amânarea lor pe a doua zi.

Discursul deputatului Helfy.

În darea de semnă despre desbaterile asupra bugetului, făcută în numărul trecut al „Gazetei,” am dat în resumat discursul.

Este o cestiune vitală și de forțe mare însemnătate pentru țară și națiune — cestiunea naționalităților. Niciodată, de când există această țară, în timp de pace n'au fost așa relații între țara mamă și între Croația, ba mai mult, antipatia și ura naționalităților nemaghiare din țara mamă, contra ideii de stat maghiar, nu s'a manifestat încă cu o așa mare îndrăsnelă și asprime ca acuma. (Așa e! Așa e! în stânga extremă.) Nu voi intra în amărune; cunoscem toți starea actuală a lucrurilor, produsă pe de o parte de procederea lipsită de tact al guvernului actual pe de altă parte de administrațiunea apăsătoare. (Așa e! în stânga extremă.) Și suntem aproape, ca nu numai în Croația, ci și în teritoriul cel mic, în unicul port al Ungariei, în Fiume, pentru care am cheltuit atâtea milioane, procederea fără tact a guvernului se provoacă totuși astfel de stări. (Așa e! în stânga extremă.) Nu trebuie să mă ocup mai cu deamăruntul nici de relațiile noastre cu naționalitățile din țară, fiindcă se ocupă cu ele și țările. Pofțiți și cetați țările din părțile ardeleze și din părțile nordice ale țării. Astfel de stări ne arată acele țări, încât e cu neputință, ca un Maghiar să le cetască cu liniște.

Causele necasurilor naționalităților le vedem înverdat în următoarele trei lucruri. (Să auzim!) Anteu în administrația cea peste măsură rea. (Așa e! în stânga extremă.) A doua în sarcinile cele uriașe, cari tocmai așa apasă pe naționalități ca și pe noi. (Așa e! în stânga extremă) cu aceea deschilnire, că noi ca Maghiari și acestea le putem suporta, fără ca să scadă alipirea și iubirea noastră către patriă, pe când naționalitățile, cari nu posedă în așa măsură alipirea, din cauza presiunilor, o ară și perde. Cum voesce guvernul ca s'o facă plăcătoarea idee de stat maghiar naționalităților, când ei această idee o vedem numai în chip ambulant: în chip de executor? (E drept! Așa e! în stânga extremă.) Poftească guvernul a ținde într'acolo ca naționalitățile să simțască nu numai asprimea statului, să vedă înaintea lor nu numai pe executorul, ci să guste bunătățile acestui stat și instituțiile lui, (Aprobări în stânga extremă) și credeți-mă că atunci naționalitățile, ca odinioară, voru trăi în cea mai bună prietiniă cu noi. (Aprobări în stânga extremă.)

Este încă o a treia cauză de mare importanță, pentru care îl învinovățesc în deosebi pe guvernul actual, anume, pe d-lu primu-ministru. Căci deja a ajuns să fiă la modă, ca naționalitățile, ce trăiesc de veacuri întregi cu noi, să fiă înfățișate ca pricina tuturor păcatelor. (Așa e! în stânga extremă.) Când voru să motiveze v'ru un lucru rău, v'ru măsură reacționară, totdeauna ne dău: le facem din cauza naționalităților. (Drept e! Așa e! în stânga extremă.) Mă rog de er-tare, să pōte lua ore în nume de rău, decât cineva nu-i aplicat a primi rolul cel odios, de a fi astfel prezentat înaintea națiunii, ca cum el ar fi cauza tuturor nevoilor, cauza subjugării tuturor libertăților?! (Aprobări sgomotoase în stânga extremă)

Dăce această este ofensă și o adevărată provocațiune pentru naționalitățile nemaghiare, atunci abstrăgându delă aceea, că ore această politică este justificată, să vedem consecințele, pentru că atunci acestea trebuie să aibă și logică. Acesta ar însemna atunci atata, că Ungaria nu se pōte guverna cu instituții liberale, (Așa

e în stânga extremă) pentru că, după ce de această libertate se folosesc de sigur și naționalitățile nemaghiare, și după ce acesta se declară de un pericol pentru patriă, pentru aceea dăce trebuie să vină reacțiunea. (Așa e! în stânga extremă.)

În contra acestei păreri protestez din adencul inimei mele, (Aprobări viue în stânga extremă) acesta ar ruina patria noastră și-ar duce o în sclăvia. Convingerea mea din contră e aceea, că dacă este vr'o modalitate, ca în această țară diferitele popore să trăiescă în relațiile cele mai cordiale între ele, atunci aceea nu pōte fi decât, ca rațele libertății să încăldescă de o potrivă pe toți. (Aprobări viue în stânga extremă.) Căci dōră nu d-Vōstră a-ți aflat aceste naționalități, ele n'au venit de aici în Ungaria, strămoșii noștri vécuri întregi au trăit cu ele, (Așa e! în stânga extremă) fără ca să vedă necesitatea de-a restringe instituțiile liberale. Scimă încă și mai mult, că în lungul șir al vécurilor, încă și justiția de primul grad a fost rădămată pe self-guvernamentu, așader au practicat'o și naționalitățile nemaghiare. S'a născut de acolo vr'o primejdiă pentru patriă? Nici odată! Acesta dăce nu e alta decât un pretext forte oportun dăce după mine nepatriotic, pentru ca să se facă drum liber curențului reacționar (Așa e! în stânga extremă.) La noi, onorată cameră, cestiunea națională nu e numai cestiune internă, s'eu mai bine dăsu, nu numai din punct de vedere intern are importanță pentru națiune, ci are importanță și din punct de vedere al relațiilor noastre internaționale. Cu câtă relațiile noastre cu naționalitățile nemaghiare sunt mai rele, cu atât mai mult întărim pe Muscalu, (Așa e! în stânga extremă) cu atât mai mult pregătimu calea Rusiei pentru realizarea politice sale. (Așa e! în stânga extremă.) Cu câtă relațiile noastre cu celelalte naționalități voru fi mai intime și cordiale, cu atât vomu forma un mai puternic zid de apărare contra tendințelor rusesci.

SCRILE DILEI.

În camera deputaților din Pesta s'a prezentat un proiect de lege privitor la împedecarea lăței bōlei de ochi trachoma. În motivarea lui se accentuază, că această bōlă s'a ivit mai anteu în fostele granițe militare și că lățirea ei a fost favorisată prin instituțiunea de acolo a comuniunilor de casă. În Iulie 1873, în urma relelor rezultate ale recrutării, a trebuit să se ordone pentru acele ținuri conscrierea bolnavilor de trachomă și între 104,631 locuitori din trei cercuri ale comitatului Torontal s'au constatat 4238 de casuri complet dezvoltate și 721 ușore. Rēul s'a lătit mai târziu și în comitatele Ciongrad, Zemlin, Baci, Soh, și guvernul a luat toate măsurile pentru a împedeca lățirea ei mai departe. Locuințele rele și opunerea poporului delă țară în contra metodei de tractare medicale au slăbit și nimicite în parte efectul acestor măsuri. Cei mai mulți pacienți țărani se consideră adecă deplin sănătoși și se sustrag controlului autorităților de frică, că comunele le vor pune în spinarea lor cheltuelile. Din acest motiv vrea să intervină statul și prin această lege locuitorii delă țară voru fi scutiți de temerea că ei trebuie să plătescă cheltuelile.

—x—

FOILETONU.

Doine populare din Sălagiu

adunate de Ioan P. Lazaru învățător
în Șimleul Silvaniei.

Uritul.

Arđă-mi-te-ar focul ură,
Tōtă nōptea 'mī suflī 'n gură;
Ear' eu n'am odichnă bună.
De uritū capu 'mī asudă,
De lacrimi ochii mi-se udă.
Cātă bōlă-i pe pământu
Nu-i bōlă ca de uritū,
Căci nimica nu te dōre,
Te uscă umblând pe piciorē.
Eu măicuță așa'm gânditū
Că-i uritulū num'o dī;
Dar mi-a fi cātū oiū trăi.
Eū măicuță așa'm gânditū
Că uritū-i num'o nōpțe;
Dar mi-a fi până la mōrte.
Uritulū sēde 'n unghetū,
Ași plānge și nu culezū.
Uritulū sēde pe vatră,
Ași rīde și nu mē ertă.
Nu scii maică ce ț-am dăsu
Când ai vrutū să mē măriți?
Bagă-mē maică'n pământū
Nu mē da după uritū;
Că uritulū n'are leacū
Numai trei scānduri de bradū
Și pānza de pe obrazū.
Arđă-te foculū uritū

Rea bōlă ești pe pământū,
Bōlă fără credēmētū;
Mergī dară de lângă mine
C'oiu luca eu pentru tine.
Du-te uritū dala spate,
C'oiu luca eu și-a ta parte.
Ba, nu-i destulū că mi-e uritū,
Ci mănă cu min' din blidū.
Sparge Dōmne blidu 'n fundū.
Să vedū uritulū fugēndū.
Sparge Dōmne blidu 'n dungă
Ca să vedū din uritū fugă.

Batā-te călugăriă.

Colo 'n țera Ungurēscă,
Este-o grădină domnēscă,
N'are domnu s'o ingrădēscă,
Nici dōmnă, sē o plivēscă.
Domnulū i-a fostū Ionășū,
Elū s'a dūsu călugărășū;
Dōmnă i-a fostū Ioaniță
Ea s'a dūsu călugăriță.
Batā-te călugăriă,
Cum lași casele pustie,
Grădinile nelucrate
Fetele nemăriate.
Cāmpii cei mări nelucrați
Feciori frumoși ne 'nsurați.

Peste Crișū.

Peste Crișū, peste Mureșū,
Dela dealū în josū la șesū
Trecea o fată fecioriță

Cu naframa-i de credință,
Fata însă nu păzia
Luna, sōrelui grăia:
»Spune sōre acei feciorē,
»Ca să mergă totū mai tare.
Sōrele atun-ci cuvēta:
»Du-te tu fată mai tare,
»C'a eși Mureșulū mare
»Și mē temū că te-a mână;
Dăce fata din graiu grăia:
»Las' să iēsă să mē măie,
»Că n'am cine să mē ție:
»Las' să iēsă să mē nece,
»Că n'am cine să mē îmbrace;
»Căci pe cine l'am avutū,
»Pus'a capulū la pământū
»Și fața la erbă verde,
»Nici m'aude, nici mē vede.

Nu potū merge...

De ar fi mândra mea la cruce,
De trei ori pe dī m'așū duce;
Dar mândruța-i mai departe,
Nu potū merge fără carte.
Cu birēu-'sū măniosū,
Mi-a făcutū cartea pe dosū.
Cu notarulū sunt sfăditū
Mi-a făcutū cartea smintitū.
Vino mândră mai încōce
Să potū merge fără carte.

Feciorași care iubiți...

Feciorași care iubiți,

Învēțați ca toți să sciti:
Fetele ce le iubiți
Nici când nu le părăsiți;
Căci ele voru blăstēma,
Așa cātū vē veți usca
Mai tare ca și frunđa.
Și eu pe un'am lăsatū
Și ecă cum m'a blășemātū:
„Dăce-ți Dumneșeu bādītă
„Nouē bōle și-o lingōre,
„S'o pārechia de friguri
„Mestecate cu junghiri.
„Să 'ți cumpēru pită de unū banū,
„Să te ajungī cu ea 'ntr'unū anū.
„Să te adapū cu lingura,
„Să te mutū cu scāndura;
„Er' colea la primăveră
„Să te scōtă patru afară,
„Doi de capū, doi de piciorē,
„Eu să te 'ntorcū după sōre
„După sōre —
„Când rēsare;
„După lună —
„Cândū rēsună.

Plānge frunđa...

Plānge frunđa după mine,
Eu mē ducū, mândra rēmāne.
Plānge frunđa după unū draoū,
Căci eu sunt copilū sērăcū.
De sērăcū slugă mē bagū.
Stăpānii simbria-mī tragū:
Dăce stăpānele-sū cu minte
Că 'mī dau simbria 'nainte.

În săptămâna trecută, în 12 și 13 Ianuarie n., comitetul reuniunii de maghiarizare din Clușiu începuse a desbata programul acțiunii. Au luat parte la adunare deputații din camera din Pesta, fișpanii din comitatele ardelenne, diferiți funcționari ș. a. S'a hotărât să se țină un congres al reuniunilor de maghiarizare. S'a primit programul și s'au constituit cele 5 secțiuni speciale: culturală, economică, literară, colectantă și presidială. Apoi se hotărî să se adreseze reuniunii Sécuiilor un apel spre a se fusiona; în casă de neisbărire, să se formeze o secțiune deosebită pentru interesele poporului sécuiesc. Entuziasmul a fost destul pentru visurile de maghiarizare.

A mai „pripocșit” ministrul Trefort pe preoții gr. or. Iónú Govrea din Gyertyámos cu 200 fl. și Petru Lucaci din Vălcău-ungurescu cu 100 fl. Dumneșeu s'î erte.

Din raportul comisiei administrative a comitatului Brașov pe anul 1885 rezultă, că raporturile economice se află într'o stare foarte tristă. Anul trecut a fost unul din cei mai răi, și mulți economi și industriași ai comitatului se află într'o situație așa de rea, încât viceșpanul a fost silit să ordone colecte în favoarea celor lipsiți. Din dările de stat prescise de 520.130 fl. 55¹/₂ cr. mai sunt în restanță numai 4368 fl. 69 cr. cu totă miseria ce există. În întregul comitat nici un esecutor de dare n'a lucrat în 1885, nici o bucată de pământ nu s'a vândut și din darea de consum nu e nici o restanță. Numărul copiilor obligați la școală a fost 15,960, dintre cari 14,347 au cercetat școală. În comitat sunt 74 școli populare (de fiecare comună se vine) 3). Limba de instrucție este în 22 școli cea ungerescă, în 20 cea germană, în 29 cea română și în 3 cea ungerescă-germană. Dintre învățătorii nemaghiari, 100 și-au dobândit destoinicia în limba maghiară. Comisiunea a hotărât să intervină la guvern pentru întemeierea unui institut de asigurare mutuală contra grindinei.

Se știe că Dr. Pasteur din Paris, răspunzând unei scrisori a ministrului Trefort, a declarat că e gata a iniția pe un medic din Ungaria în metoda sa de vindecare a turbării, dăr totodată și-a exprimat dorința ca cu această misiune să fie încredințat profesorul dela universitate Dr. Victor Babeș, care s'a ocupat cu demeritul cu acest obiect. Ministrul Trefort a și trimis la Paris pe Dr. Babeș și, după ce-și va termina studiile, se va înființa în Pesta un institut profilactic pentru vindecarea bolilor pricinuite prin mușcarea cânilor.

În ziua de 13 Ianuarie a dispărut un saculeț de poște, cu scrisori obișnuite și recomandate, pe drum între Pesta și Pesta nouă. Se fac cercetări.

Telegrafului român scrie, că notarul din comuna Șibot, Albert Friedmann, a trecut în sărbătorile Crăciunului dela religiea mosaică la religiea greco-orientală, botezându-se și luând prin botez numele de „Livius” și s'a căsătorit cu o văduvă română dintre fruntașii comunei Șibot, Agapia Moise. Ospetul a fost cercetat de onorații din Orăștia, între cari amintim pe d-lă Samuil Popu, avocat cu soția sa ca nași și pe d-lă Ioan Lăzăroiu junior comerciant. Au participat preoți și notari din cercul Orăștiei și o mulțime de fruntași economi. Convertirea și căsătoria notariului numit a fost întâmpinată cu simpatii generale.

Ferbeliștii sunt în pericol. Tribunalul din Pesta, în contra pronunțării Tablei în privința jocului de cărți Ferbelu, a aprobat sentințele a două judecătorii de cerc din Pesta, prin care se condamnă mai mulți ferbeliști la arest și amendă în bani.

Reuniunea femeilor române din Brașov va da Balul s'eu Mercuri 8 (20) Ianuarie 1886 în Sala Hotelului Nr. 1. Venitul balului e destinat pentru „Fondul Reuniunii,” care îngrijește de instrucția și de educația fetitelor s'erece. Inceputul în 8 ore s'era. Bilete de intrare atât jos, cât și pe galeria cu 1 fl. 50 cr. de persoană se pot procura dela DD. M. și L. László, Frații Simay, Librăria N. Ciureu, și s'era la cassă. Bilete de intrare se vor da numai la prezentarea invitației. Ofertele maritimose sunt a se trimite la adresa d-lui comerciant G. B. Popu, cari se vor chita apoi pe cale diaristică.

Societatea academică socială-literară „România Jună” din Viena ș'a ales pe anul 1886 următorul comitet: Drd. med. G. Filipescu Brăescu președinte; Drd. med. Al. Popu vice-președinte, Stud. jur., Ioan Crăciunel și stud. jur. Ioan Baron de Storcea secretari; stud. jur. Ioan Mavrocordat controlor; stud. med. G. A. Tăranu cassar; stud. med. Iosif Turcu

bibliotecar; stud. silv. Ioan Deacu econom. — În comisiunea literară: Drd. filos. Ili B. Gherghel, Drd. teol și stud. filos. George Popoviciu, stud. med. Ioan Papanicolu; stud. med. I. G. Tăranu și stad. med. Aurel C. Popoviciu — În comisia revădătoare Drd. med. Dum. Puhacu, Drd. med. D. A. Găilav și stud. med. Victor Roșca.

Cu mare durere se anunță din București triste știri a morții d-lui Dr. Alexandru Marcovici, încetat din viață erî dimineață, în vîrstă de 50 ani. Doctorul Marcovici era unul din fruntașii științei medicale în România și, prin calitățile sale eminente, o adevărată podobă a corpului medical român. Reputația și renumele s'eu erau bine apreciate până și în străinătate, în statele culte din occidentul Europei, unde fusese trimis în mai multe rânduri ca delegat din partea țerei la diferite congrese medicale. Mărtea sa lasă un gol adînc și foarte anevoi de implinit.

Pentru provinciile baltice ale Rusiei s'au luat mai multe măsuri. Cele mai însemnate sînt: actele în procese criminale se pot face în limba germană, sentința însă, ce se presintă guvernatorului spre aprobare să se concopă în limba rusă. Judecătorilor țărănesci li se permite întrebuințarea limbii rusești, estnice și letice, dăr nu a celei germane; consistoriele luterane au să comunice cu autoritățile rusești. Universitatea din Dorpat are să dea diplomele în limba rusă, întru cât nu sînt latinesci. Condicele bisericesc se pot face în limba rusă. Cu respect la cesiunea căsătoriilor mixte, guvernul va face concesii. Cum vedem măsurile ce se iau în Rusia cu Nerușii se asemănă cu măsurile ce le ia guvernul maghiar cu Nemaghiarii; diferența e numai că Ungaria se gerază de stat constituțional, pe cînd Rusia e stat absolutist.

„Dziennik Poznanski” anunță din Polonia rusă, că cel mai nou ucăz împărătesc, ținut încă secret, ce se va publica la 25 Ianuarie, poruncește: „Toți supușii prusieni, cari până la 1 Ianuarie 1886 nu s'au făcut supuși ruși, vor fi espulsați din Rusia. Proprietarilor de moșii li se acordă pentru regularea afacerilor timp de opt luni, fabricanților șese luni, lucrătorilor în fabrici șese până la opt săptămâni, meseriașilor o săptămână.” Prin acest ucăz se isgonesc peste 100.000 de supuși prusieni.

Regele Milanu a amestiat în ziua de anul nou peste 200 de criminali politici, cari au declarat că vor fi cei mai credincioși dinastiei și patriei, și gata a se sacrifică pentru amendouă.

Convenția comercială cu România.

O telegramă din București, adresată diarului „Pol. Korr.” cu data de 16 Ianuarie, spune că favorurile cele mari ce intenționează guvernul român să le acorde industriilor celor nouă ce se înființază în țară pe de o parte, dar și mai mult încă sporirea vămilor pe cereale, hotărâtă deja în principiu de guvernul austro-ungar, oferă puțin sorți pentru reînnoirea convenției comerciale austro-ungaro-române pe basa cea vechiă. Guvernul român, se știe în telegramă, știe bine că un războiu vamal pe față s'eu ascuns cu monarchia austro-ungară ar trebui să pricinuiască intereselor țării scăderi economice; cu tôte astea, în casul cînd România prin vămii mari pe articolele ei de esport în Austro Ungaria ar fi silită să caute alte piețe pentru ași vinde produsele ei, va căuta ca produsele streine de care are trebuință să și le aducă asemenea din altă parte.

Musică și declamație.

Duminea s'era în 29 Decembrie a. t. s'a dat în sala sfatului din Codlea petrecerea, anunțată deja, în folosul bibliotecii școlii române de acolo. D. Iosif Maximilianu a deschis serata printr'un discurs, în care a arătat însemnătatea și folosul bibliotecilor școlare. Urmă apoi corul de bărbați, cîntîndu „Audiți acolo” cu multă farmec. Scolărița Elisa Comanescu, ficia zelosului preot din Codlea, a declamat cu succes poesia „Sila” și publicul i-a admirat memoria. D. L. de Lemeni a esecutat „Nocturne” de Chopin pe violină cu multă dulcătă, ascultîndu-l publicul cu o deosebită plăcere. D. R. Popu tractă tema „Se pot fali Românul cu numele lui.” D. Goia a încântat publicul cu cântecele și doinele românesci cîntate cu fluerul ciobănescu. Cu „Deșteptă te Române”, cîntat de corul bărbătesc cu multă inimă, se ncheia producția. Danțul încep cu „Hora”, căreia îi urma „Călușerul” și „Bătuta” danțate de mai mulți tineri îmbrăcați în costume naționale. Danțurile internaționale s'au continuat până dimineață. Animația fost mare, public numeros. Inteligența și toți fruntașii sași din Codlea au luat parte

la această petrecere românească. Toți au plecat acasă tîrziu după miezul nopții, alții dimineață, ducîndu cu sine cele mai plăcute impresii, și dorința d'a vedea adeseori asemenea petreceri.

Biblioteca populară în Betlén.

Betlén, Decembrie 1885.
(Urmare).

40. „Cărțile Săteanului român” an. 1876. curs. I. 41. „Gramatica română part. sintactică, auct. Gav. I. Munteanu;” 42. „Activitatea vicarilor for. etc.” 43. „Manual de stilistică;” 44. „A magyar nemzeti irodalom története;” 45. „Magyarország története;” de d-lă Alexiu Rocneanu stud. — 46. „Elő trebuie să se însore;” de d-șiora Eugenia Silvișianu. — 47. „Instituții filosofice;” fasc. XII, de Basiliu Chitia, dilect. rom. 48. „Istoria reg. II. de graniță;” 49. „Istoria română nat., auct. A. T. Marienescu.” 50. „Elemente de istoria Transilvaniei, auct. I. V. Rusu;” 51. „Cartea despre unitatea bisericeii cat.” 52. Raport general despre starea societ. „Julia,” fasc. II. 53. „Viața după marte;” 54. „Fonduri școlare.” 55. „Isvorăle deșerturilor.” 56. „Infricoșatele stricăciuni ale beuterei de vinarsu.” 57. „Călinarul bunului econom.” 1884, de d-lă Ioane Dinganu, învățător. 58. „Amor și dincolo de mormânt,” de d-lă Iulius Belciug, preparand.

Primescă on. domni donatori cele mai fierbinți și cordiale a-le noastre mulțămiri pentru donațiunile binevoitoare! —

În fața acestui „inceput îmbucurătoriu,” inteligența română din Betlén, la 25 Decembrie n. 1885., se înfruntesc și constituie într'o comisie în cauza bibliotecii. În înțelesul punctelor enumerate mai jos, care vor servi ca cinsură la compunerea statutelor, comisiunea se compune din trei membri: Preotul local și învățătorul sînt membri ai comisiei din oficiu, preotul ca președinte, er învățătorul ca bibliotecar. De notat ală bibliotecii și corespondențelor sa ales d-lă I. H. Boteanu.

Punctele fundamentale a statutelor „bibliotecii române a comunei bisericesci gr. cat. din Betlén” sînt următoarele:

1). Biblioteca este proprietatea bisericeii române gr. cat. din Betlén. — 2). Se administră prin o comisie de 3 membri. — 3). În comisiunea bibliotecii, în înțelesul punctului precedent, preotul și învățătorul român gr. cat. sînt membri din oficiu; pre ală treilea îl alege comitetul comunei bisericesci române gr. cat. — 4). Cu banii încuși pentru scopurile bibliotecii nu se pot cumpăra alte cărți, decât românești economice, morale, istorice, geografice și: poezii. — Cărți în altă limbă, decât va dona cineva, se pot așea în bibliotecă, dăr cumpăra nu. — 5). Cărțile se păstrează în localitățile parochiale, în încăperi separate. — 6). Comisiunea administratoare stătoresce din an în an taxa, ce este a se solvi pentru cărțile imprumutate spre cetire. — Pentru locuitorii din Betlén pôte fi taxa mai moderată, eră pentru Românii din jur mai mare. Cauțiunea trebuincioasă a stătoresce comisiunea administratoare. — 7). Evidința cărților o pörtă bibliotecarul — docentele, — elu dă cărțile spre cetire și încasază taxele pentru aceea. 8). Preotul român gr. cat. local, precum și Comitetul despărțimentului XII. ală „Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” au dreptul și datorința a visita din cînd în cînd starea bibliotecii și a face observările trebuințose înaintea comisiei administrative, ori a comitetului parochial. — Esprimăm și cu această ocaziune recunoștința și ferbințea mulțămită pentru ofertele maritimose și atențiunea, cu care furăm împințat din partea on. „Asociației” și p. t. public român, în acărora bunivoință și sprigină maritimose recomandăm și pe venitorii salutara noastră întreprindere.
Ioane H. Boteanu,
notarul bibliotecii.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. ală „Gaz. Trans.)

PESTA, 19 Ianuarie. — Camera deputaților desbătîndu bugetul, Helfy pledază pentru primirea rezoluției sale. Resultatul votării bugetului îl vom telegrafia încă în cursul zilei.

ROMA, 19 Ianuarie. — În răspunsul s'eu Bismarck mulțămesce Papei pentru Ordin, arată motivele ce l'au făcut să apeleze la mijlocirea Papei în cesiunea Carolinelor și încheia cu asigurarea, că cancelarul imperiului va profita de ori-ce ocaziune, ce s'ar uni cu împlinirea datoriei sale față cu împăratul și cu imperiul, spre a dovedi Papei recunoștința sa.

PARISU, 19 Ianuarie. — Se vorbește, că guvernul a hotărît să revocă pe Courcy și s'el înlocuiască prin Warnet.

BELGRADU, 19 Ianuarie. — (Scirea „N. fr. Presse.”) Pe lângă miliția chiamărei antea se chiamă sub arme întreaga a doua chiamare pe ziua de 24 Ianuarie st. v.

PESTA, 19 Ianuarie. — Camera deputaților a primit cu majoritate preponderantă bugetul pe 1886 ca basă a desbaterii speciale. În contra bugetului a votat numai stînga estremă. Votarea s'a făcut prin simplă ridicare.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 18 Ianuarie st. n. 1886

Rentă de aur 4%	100 85	Bonuri croato-slavone	103 75
Rentă de hârtie 5%	92 70	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	98 50
Imprumutul căilor ferate ungare	132 25	Imprumutul cu premiu ungh.	117 25
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (1-ma emisiune)	98 50	Losurile pentru regularia Tisei și Segedinului	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (2-a emisiune)	127 —	Renta de hârtie austriacă	84 15
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (3-a emisiune)	112 50	Renta de arg. austr.	84 40
Bonuri rurale ungare	104 00	Renta de aur austr.	112 10
Bonuri cu cl. de sortare 104 —	—	Losurile din 1860	140 30
Bonuri rurale Banat-Timșu	103 75	Acțiunile băncel austro-ungare	871 —
Bonuri cu cl. de sortare 103 60	—	Act. băncel de credit ungh. 303 —	—
Bonuri rurale transilvane 104 00	—	Act. băncel de credit austr. 297 10	—
		Argintul — Galbial impărătesc	5 92
		Napoleon-d'or	10 02 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	62 00
		Londra 10 Livres sterline	126 60

Bursa de București.

Cota oficială dela 3 Ianuarie, st. v. 1886

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	87	88
Renta rom. amort. (5%)	93	93 1/2
„ convert. (6%)	84 1/2	85 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	101	102
„ „ (5%)	84 1/2	85
„ „ urban (7%)	95	96
„ „ (6%)	89	90
„ „ (5%)	80	81
Banca națională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. „ „ Națională	—	—
Aur contra bilete de banca	16 1/4	17
Bancnote austriace contra aur.	2.01	2.02

Cursul pieței Brașov

din 19 Ianuarie st. n. 1886

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.53	8.58
Argint românesc	8.45	8.50
Napoleon-d'or	9.98	10.02 1/2
Lire turcesce	11.26	11.36
Imperial	10.22	10.32
Galbeni	5.89	5.94
Scrisurile fonc. „Albina”	100.—	101.—
Ruble Rusesce	123.—	124. 1/2
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratică à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutungeria lui I. GROSS.

Balul

Reuniunii femeilor române din Brașov

SE VA DA

Mercuri în 8 (20) Ianuarie 1886

IN

Sala Hotelului Nr. 1.

Venitul balului e destinat pentru „FONDUL REUNIUNII”, care îngrijesce de instrucțiunea și de educațiunea fetițelor serece.

Comitetul aranjator.

INCEPUTUL LA 8 ore sêra

N. B. Bilete de intrare atât jos, cât și pe galeria cu 1 fl. 50 cr, de persoană se pot procura dela DD. M. și L. László; Frații Simay, Librăria N. Ciurcu, și sêra la cassă.

Bilete de intrare se vor da numai la prezentarea invitărilor.

Ofertele mărinimose sunt a se trimite la adresa D-lui comerciant G. B. Popp, cari se vor chita apoi pe cale jurnalistică.

2—2

BOLNAVILORŪ

17-20

de plumăni și gât, ofticoși,

și celor cari suferă de Asthma se face cunoscut, că pentru bólele indicate folositoră „Thea Homeriana” se poate procura ca veritabilă numai direct prin subscrierul. Broșura respectivă se trimite fără spese și franco. Un pachet cu 60 grame Homeriana, suficient pe 2 zile, costă 70 cr. Admonez contra cumpărării a plantei Homeriana oferită de toate celelalte firme, fiind constatată de nendevărată.

PAUL HOMERO in Triest (Austria).

Descoperitorul și preparatorul unicei veritabile plante „Homeriana.”

Eduard J. Dressnandt

Orologier și Optic

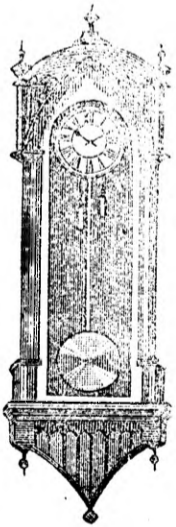
in Brașov, strada Vămei Nr. 2 (in jos de biserica catolică)

își recomandă depositul său bine asortat de orolage de busunar helvețiene de aur și argint, de orolage de părete cu pendulă și cu rame de totă specia, precum și catene de aur și argint pentru orolage de busunar, apoi jocarie diferite și un mare asortiment de mărfuri Optice precum: ochelari, zwickeri, ochianuri, Binokles și Binokluri etc. și multe alte obiecte de cea mai bună calitate pe lângă prețuri foarte moderate.

Reparatur și ori-ce comande se vor executa prompt solid și pe lângă garanția conșciențioasă.

Ori-ce lucru comandat, la cas se nu convină se primește înapoi fără nici o pierdere.

Asemenea cumpără și schimbă orice obiecte ce se țin de acesta specialitate

AVISU.

(4-6)

Ațe de cusut pentru mașine, depenate pe roțițe, lungimea firului 275 metri, productă Austriacă, propria fabricațiune a vestitei firme „Math. Salcher & Söhne” în Viena, apărute prin registrata marcă de „lebede” la c. r. tribunalul pentru comerț în Viena, care concurează ați cu calitatea supremă cât și în cost cu ori ce asemenea productă englesce, încât totu mai tare ocupă terenu consumării.

Depositul acestei ațe unde se consumă după prețul original se află pentru urbiul Brașovului și alți comitatului esclusiv numai la

Szent Iványi Soma.

Strada Vămei, 564.

Nr. 37. ex 1886

a. f. sc. c. d.

1 3.

Publicațiune de licitațiune.

Posesiunea nemișcătoare ce au în comunitatea Ceanul mare fondurile scolastice centrali din districtul Năsăudului, carea are estensiune de 1035. jughere 538⁰ și constă din arătură, coșătină și pășune, dimpreună cu edificie de locuință și economiă, ce se află pe ea, cu casa de cărciumă și cu dreptul de cărciumărită se dă în arendă pe dece ani, începând din 24 Aprilie 1886. cu prețul de strigare de 3000 fl. v. a. și anumit în ziua de 20 Faur 1886 st. n. la 11 ore înainte de amede în edificiul administrațiunei fondurilor în Năsăud.

Voitorii de a licita sunt dator a depune vadiul de 10%. Până la începerea licitațiunei se primesc și oferte scripturistice închise făcute după prescripte și provădate cu vadiul prescriș.

Condițiunile specială se pot vedea la subscrierul directore și la antistia comună din Ceanul mare.

Năsăud, 6 Ianuarie 1886.

Ioan Ciocan, m. p. directore.

„ALBINA” Institutu de Creditu și de Economii

Filiala Brașov

a) primesce bani spre păstrare dela 50 cr. în sus

pe lângă 3 1/2% fără denunciere
pe lângă 4% cu denunciere de 1 lună,
pe lângă 5% cu denunciere de 3 luni.

și plătesce singură darea de 10%.

b) vinde și cumpără scrisuri funciare proprii de 6%, cari sunt asigurate cu ipotecă întreită, cu un fond de garanția de 200 mii fiorini, precum și cu înțere ceealaltă avere a institutului.

1-6.

Beiu, Vodă, Domnă

ROMANŪ ISTORICŪ

de Theochar Alexi.

A apărut complet în 34 broșuri à 20 cr.

Ori ce librar, colportor, legător de cărți etc. este gata a procura aceste broșuri franco, duse la casele onor. cetitor.

Acastă scriere este unică în totă literatura română, căci în adevăr nu posedăm nici un roman original coprinde pe peste 1000 de pagini din care, nici una nu este lipsită de interes pentru ori ce cetitor.

O variațiune bogată, precum nu oferă nici unul din romanele traduse, apoi interesul ce ni se excită pentru faptele istorice, prefate lec-

tura acestui roman în o adevărată plăcere, în un bogat isvor nu numai de distracțiune ci și de instrucțiune.

Textul romanului este însoțit de ilustrațiuni, care și aceste sunt originale, compuse de un artist anume pentru această scriere. Ea cuprinde istoria României, începând cu fanariotul Caragea, trecând la revoluțiunea eterii grecesce și a lui Tudor Vladimirescu, a cărui vieță, fapte și morțe tragică sunt cu de amănuntul descrise, atinge revoluțiunea dela 1848, tracteză pe larg Domnia lui Cuza, dând un tablou amenunțit despre acea epocă și încheia cu alegerea lui Carol de Hohenzollern.

Firul, pe care se înșiră aceste tablouri istorice, se compune din un sujet sensațional în totă puterea cuvântului. — Un tată, perșându zestrea ficei sale, într'o scenă, unde acesta o reclamă dela el, își ese din fire și o lovesce de morțe. Pentru a scăpa de pedepsa legii, o tâ-

resce în grădină, unde îi taie capul îngropându-l, pentru a face să credea lumea, că cadavrul fără cap, este alți altei persoane. Cu toate acestea se vede silit a mărturisii faptul și este condamnat la muncă silnică. După câtva timp se descoperă că . . . dar cine voiesca a sci ce se descoperă, citescă romanul, unde va găsi cu ce să-și aște, ș'apoi cu ce să-și astempere curiositatea.

Cine-și procură întregul op de-a-dreptul dela tipografia editore plătindu-l de-o dată înainte, se va profita de economisirea portului adică va avea să trimite numai câte 15 cruceri de broșura seu pentru 34 broșuri 5 fiorini.

Tipografia Alexi, BRAȘOV.

Tote administrațiunile diarelor românesce sunt rugate a ne face ofertă pentru publicarea acestui anunț.

Tipografia ALEXI, Brașov.